

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. NEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 49. szám.

Parlamentari reformot.

Debreczen, február 23.

Vagy megreformáljuk a magyar parlamentet, melynek nincsen ma párja széles e világon meddőség terén, vagy tönkremegy ez az álpárlamentarizmus, melynek tevékenysége ma kimerül a kormányzás megakasztásában, lehetetlenné tételében. Illuzióriussá vált ma már nálunk a nemzet voksa által adott többség, mely tehetetlen, ha ez az ellenzéknek úgy tetszik, mitsem ér a kormány legjobb szándéka, ha az alkotás heve forr benne, ha az ellenzék nem akarja. Nem dolgozhatnak, — nem alkothat, nem segíthet az ország ezer baján és az ellenzéknek az a legnagyobb sikere, ha tétlenségre, meddőségre bírja kárhözváltatni a parlamentet, a kormányt, a többséget, és várjuk, várjuk régen, évtizedek óta azt a taifunt, mely elsorvasztja azt az idejétmult házszabályt, mely mindenre lehetőséget nyújt, csak arra nem, hogy a parlament áldásos munkájának gyümölcsét élvezhesse sok sanyargatott országunk minden egyes polgára.

Figyeljük meg a három, szabadság intézményekkel legerősebben körülbástyázott országot, Észak-Amerika, Angla, Franciaország parlamentjeit. Milyen komoly a munka azokban! Ismeretlen ott az államháztartás törvényen kívüli állapota, ismeretlen ott, hogy az ujoncozást harci készségünk valóságos csufjára minduntalan el kell halasztani, mert

a parlament nem jutott még a katonamegajánlás tárgyalásához, ismeretlen ott a névszerinti szavazások utvesztőjébe való megrekedés, ismeretlen ott minden, ami a munkát meggátolja.

Mondja meg bárki: mi előny hárul az országra abból, hogy a parlament még most is a bankjavaslaton rágódik és olyan viharokkal, mint milyen a képviselőház mai ülésén játszódott le, akadályozza meg az ellenzék a kormányt abban, hogy minél eredményesebb munkát végezzen s hogy minél szélesebb néprátek életök minden vonatkozásaiban áldólag éreznék az országgyűlés hasznos munkáját. És minél több kellemetlenséget okoznak a kormánynak, annál megelégedettebbek, annál inkább vélik, hogy megtették ellenzéki kötelességüket.

És ha valami szemünkben érthetetlen, ez az, hogy a magyar józanság az ilyen meddő ellenzékieskedés láttára föl nem lázad, hogy akadnak még, akik a parlamentarizmusnak ezt a vadhajítását helyeslik. Pedig bárhol a világon, ahol megbecsülik a parlamentarizmust, népgyűléseken tiltakoznának ez ellen az időfecsérlés ellen, amit szívesen látnak odaát Ausztriában, ahol minél gyengébbnek szeretik látni Magyarországot, de nálunk kiszárad, elsorvad minden, ami él, nemhogy új életet teremtenék ott is, ahol eddig fű se nőtt.

A parlamentnek munkaképessé tétele a legsürgősebb feladat, melyet csakis a ház-

szabályrevízióval érhetünk el. Olyan házszabályra van szükségünk, mely honorálja a mai idők igényeit, mely utját állja mindennek, ami tétlenségre kárhözváltatja a képviselőházat. Enek a revízióknak az ellenzéki pártok sem állhatják utját, mivel a közelmult meggyőzött a parlamenti párturalom váltakozó rendszerének lehetőségéről. Ez a szigorított, azaz nem is szigorított, csak a hiábavaló időfecsérlést kizáró házszabály éppen úgy szolgálja a kisebbség, mint a többség érdekeit, mivel a kisebbségből is lehet többség és mindennél fontosabb, hogy a képviselőház dolgozni tudjon.

Ameddig a mostani többség hozzá nem lát a képviselőház szabályainak átalakításához, nem tekinthetjük a parlamentet annak, aminek lennie kell, a nemzeti érdekek letéteményesének, az igazi törvényalkotás Házána és bármily kényes természetű legyen ez a revízió, bátran, öntudatosan, bölcs előrelátással kell azt megcsinálni, mégis szigorúan örködve, hogy az osztrák törekvések ellensúlyozására mindenkor megmaradjon a parlament ellentállásának ereje. De ha továbbra is úgy működik parlamentünk gépezete, mint most, akkor tönkre megy a maga parlamentarizmus és ennek rombadőléseért a közvélemény csakis a többséget vonhatja maj felelősségre, mely amai állapot föntartásával veszélyezteti az ország legfontosabb érdekeit.

Az új élet felé.*

Írta: Dánielné Lengyel Laura.

I.

A fiatal leány letette kalapját, keztyűjét és esernyőjét az ágy szélére, aztán fáradt sóhajtással ledobta magát a kopott díványra.

Recskyné elébe állt és szorongva, félve kérdezte a halvány, bosszus arcú leányt:

— Nos?

— Semmi.

Recskyné egy mély sóhajtással állt le megint az ablak mellé. Kibámult az utcára. Vigasztalan, rideg látvány volt most a széles Üllői-ut. Az őszi esték kora, kietlen boruja nehezedett a kis lakásra. Ott kiint esett az esőgyászos egyformasággal, kétségbeesítő kitarással. Itt bent a homályos lakásban egymás mellett ült két nő és semmiképpen sem tudtak hozzá kezdeni a beszédhez, pedig volna mondani valójuk elég.

Az anya próbált beszélgetésbe fogni.

— Nem áztál meg, Olga?

— Nem. Esernyővel és kalucsiban jöttem haza a zsurról.

— Olga! . . .

— Igen, míg a többiek kocsiba ültek, én felhúztam azokat az idomtalan jószágokat és kinyitottam az esernyőmet. Utálatos volt! — Mama, nincs hitelesebb szegénységi bizonyítvány a kalucsninál, meg az esernyőnél.

* Közljük az ismert nevű írónőnek ezt az érdekes novelláját abból az alkalomból, hogy a szerző folyó hó 25-én, szombaton a Csokonai-körnek lesz felolvasó vendége.

— Végre is mit tegyünk? Hiszen tudod . .

— Nagyon jól tudom. De mire várunk itt.

— Türelmesnek kell lenni.

— De én már elvesztettem a türelmemet.

Az a gazember már három hónapja lóg a sarkamban és még mindig csak a szemét meresztgeti. Sokszor azt hiszem, hogy jobb volna . . .

— Tudom már — folytatta Recskyné —

Dózsára gondolsz. Hát igazán oly nagy kedved van a tyúkültetésre?

— Ejh! . . .

Meg a virágoskert gyomlálására kora hajnali órákban. A derék falusi doktor ezeket az idilleket okvetlenül eljárszatná veled. Oly nagy kedved van hozzá?

— Ha kedvem lett volna hozzá, akkor most nem volnék itt — felelt fagyosan a leány.

— Ez már okos beszéd — és Recskyné fölállt helyéről — biztos vagy benne, hogy Gál ma nem néz fel hozzánk!

— Egészen biztos. Különben említette volna.

— Akkor nem fütünk be az ebédlőbe.

Recsky Olga nem is felelt, csak bámult maga elé mereven, szemmel láthatólag nem érdekelte semmi, mi körülötte történt.

Recskyné meg elővette a teaőzöt és a kis asztalra tette. Két csészét is hozott át az ebédlőből, de a rövid ut alatt is úgy megfázott, hogy pár pillanatig kezét dörzsölgette. Az ebédlőben ugyanis farkasordító hideg volt, mert csak akkor fütöttek be, ha valakit épen vártak, máskülönben itt laktak a szűk, keskeny kis hálószobában.

Recskyné meggyújtotta a spirituszt és Gál Endrere gondolt. Ez a Gál Endre körülbelül hat hét óta foglalt helyet az életükben. S ez idő óta mintha az egész világ kihalt volna körülöttük, nem is törődtek mással, csak életük nagy tervével, mely Gál Endre személyére, vagyis inkább vagyonára volt alapítva.

Mert vakmerőség és ostobaság lett volna feltenni, hogy a szép, huszonkétéves Recsky Olga a szimpatianak csak halvány árnyékát is érezhetné e derék, pókhasu gentleman irányában, ki már legalább is négy leány generációt udvarolt végig. Vagyonos, előkelő állásu ember létére azon a ponton állt, mikor már a mamák számításából is kiesik az ember. A társaság véleménye szerint csak az olyan kétségbeesett existenciák, mint Recskyné ragaszkodhattak hozzá.

A társaságnak most az egyszer igaza volt. Recskyné helyzete semmiképpen sem volt virágzó. Az a 900 forint nyugdíj, mit Recskyné az ura után kapott, éppen arra volt elég, hogy a házbért, meg a szabószámát valahogyan kifizethették. Hogy az étkezés nagy problémáját mint oldotta meg Recskyné, az még most is homályban van. Rossz nyelvek azt rebesgették, hogy Olga feltűnő és előkelő halványsága közeli rokonságban van ezzel a problémával.

Májusban mindig elmentek egy vidéki sógorasszonyhoz és ott maradtak októberig. Ki tudja, egy kis energiával és elszántsággal nem lehet e előre táplálkozni? Ót hónap alatt mindenesetre elég erőt gyűjtöttek a hét hónapi bójthöz.

Egy ilyen nyári kirándulás alatt történt,

Két szakaszt megszavaztak.

Vihar a Házban.

A bankjavaslat részletes tárgyalása lassan halad előre. Az első szakasz vitáját Lukács László pénzügyminiszter fölszólalása zárta be. A miniszter megmagyarázta az ellenzéknek, hogy a bankszerződéshez benyújtott különböző módosítások teljesen céltalanok, mert a szerződés szövege a bankkal és az osztrák kormánnyal együttesen állapított meg és így a Ház, a nemzetközi szerződések mintájára, csak azt teheti, hogy vagy becikkelyezi a szerződést, úgy, ahogy azt a kormány megkötötte, vagy pedig egészen elveti. A Ház nagy többséggel megszavazta az első szakaszt, majd egy óráig tartó vihar után, melyet a Justh-párt rendezett Návay Lajos alelnök ellen, a második szakaszt is elfogadták.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról itt következik:

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Rátérnek a bankjavaslat részletes tárgyalásának folytatására.

Sümegei Vilmos beszél az első szakasz ellen s hosszasan foglalkozik a román pénzügyintézetek nemzetellenes politikájával.

A pénzügyminiszter beszéde.

Lukács László pénzügyminiszter emelkedik most szólásra.

Előrebocsátja, hogy az ajánlott módosításokat már elvből sem fogadhatja el, mert az a meggyőződése, hogy egy alapszabálytervezet részleteiben nem lehet módosítani, ha csak nem akarjuk kitenni magunkat annak a veszélynek, hogy a másik fél nem hagyja jóvá a módosításokat. Stílus természetű módosítást ajánlottak a szakasz harmadik kezdetéhez: azt, hogy a „készízetések” kifejezés elé vételessé oda „felveendő”. Erre nincs szükség, mert hivatkozás van a 111. szakaszra, amely felüggesszi a készízetés kötelezettségét. Szó volt arról, hogy a készízetés ne csak kifele, hanem befelé is biztosíva legyen. Ez fölösleges kívánság, mert a bank mindenkinek ad aranyat, sőt mostanában az a törekvése, hogy aranyat helyezzen el a belföldön még mesterséges uton is.

Felhozzák a bank ellen, hogy nem igyekszik kielégíteni a hitelgényeket. Ez csak másodrangú feladata a banknak; főadata a valuta fontartása, amely ugyyszólván állami kötelezettsége. A többi magánüzlet.

Szó volt a jelzálogügylet kiterjesztéséről, amelyet ő nem tart kívánatosnak. Eddig már ki van merítve a jelzáloghiteltárca a banknál és az érdekeltek részéről még nem is merült fel kívánság a további kiterjesztés iránt. Így annak se volna értelme, hogy a jelzálog osztály Bécsből Budapestre helyeztessék.

Ajánlották az ingó hitel meghonosítását, hogy a rövid lejáratú váltóhitel és a hatvan esztendei amortizációs jelzáloghitel közti távolság áthidalassék. Az orosz birodalmi bank és a német Reichsbank kísérleteztek az ingó hitellel, de nem valami kedvező eredménnyel, mert a költségek (örzési, biztosítási, beraktározási költségek) igen nagyok. E miatt a háromszázmillió hitelt tárcával dolgozó Reichsbank csak hat milliót fordít forgó hitelre.

Szavá teszi végül a nemzetiségi intézetek favorizálásáról tett megjegyzéseket és kijelenti, hogy ha a kormány azt fogja észrevenni, hogy a bank politikai tendenciáknak enged helyet az üzletvezetésben, úgy megfogja tenni a kötelességét és a képviselőház többsége e tekintetben sem fog a kormányban csalódní. A beadott módosítások elvetését és a szakasz elfogadását kéri. (Zajos helyeslés és taps a jobboldalon.)

Az első szakaszt megszavazzák.

Ábrahám Dezső emelkedett ezután szólásra. A munkapártból kivonultak a képviselők. Ábrahám csábitgatni igyekezett őket:

— Azt hiszem, vannak néhányan, akiket beszédem következő része érdekelni fog talán.

— Hogyan szabad egyáltalában beszélnie? — méltatlankodott a munkapárti Fodor Kálmán.

Návay Lajos alelnök rácsengetett.

— Ezt tessék rám bízni! — mondotta.

Ábrahám Dezső: Segítsen a bank a kis embereken, a kisiparon, amelyek nemzeti jellegűek, — ezt a tetszetős jelszót hajtogatta folyton, holott Lukács épen az imént

magyarázta, hogy ez a hitelszövetkezetek dolga.

Wickenburg Márk előadó beszélt még Ábrahám után, mire az elnök a tanácskozást befejezettnek nyilvánította.

A Ház egyszerű felállással elfogadta az első szakaszt, a benyújtott módosításokat és határozati javaslatokat pedig elvetette.

A második szakaszhoz a Justh-párti **Csermák Ernő** szólalt fel, azután szünet következett.

Polónyi Géza azt mondta, hogy a bank méltánytalanul nagy hasznot húz a kis bank jegyek gyors romlása révén.

Vihar Návay körül.

Návay Lajos elnök megkérdezi, hogy kíván-e még valaki felszólalni.

Lovász Márton szólásra áll föl, de ezt az elnök nem vette észre és berekesztette a vitát. Erre fűlsiketítő lármában tör ki az ellenzék s a képviselők a padot verdesve, égtelen kiabálásba fog:

— Elnöki önkény!

— Dolgozik a viharelnök!

— Lábbal tiporja a szólásszabadságot.

Hock János felugrik és torka szakadtából ordítja: Velünk nem fog erőszakoskodni! Nem engedjük jogainkat!

Egy hang a jobboldalon: Levetjük azt a reverendát.

Hock János tovább is kiabál, mire **Návay** elnök kérdést intéz a Házhoz: kívánja-e, hogy Hock Jánost tiszteletlen magaviselete miatt a mentelmi bizottsághoz utasítsák?

A nagy zajban kevesen értették az elnök kérdését, de **Vermes Zoltán** jegyző mindkét karját fölemelve, int a jobboldalnak, hogy álljon föl. Ez meg is történt. A Justh-párt most megújuló tombolással megismételte az előbbi jelenetet s **Barcsay Andor** zsebkendőt lobogtat.

Zárt ülés.

A pokoli lármában **Polónyi Dezső** elővesz a zsebéből egy ivet, aláírja és fölviszi az elnöknek. Ebben az ivben képviselő zárt ülést kért, amit **Návay** elnök el is rendel.

A zárt ülésen **Batthyány Tivadar** gróf támadja az elnököt, aki szerinte háromszorosán sértette meg a házszabályt.

hogy **Olgát** a sors összehozta egy fiatal doktossal. Derék, becsületes jóra való fiú volt, ki az első órában mindjárt beleszeretett ebbe az elegáns, karcu, halavány leányba, ki olyan más volt, mint a többiek, mint azok a falusi libuskák, vörös, kurta ujju kis kezükkel, kövér, piros arcukkal és özönvíz előtti frizurájukkal. A doktor ur falusi magányában francia regényeket olvasgatott és mikor **Recsky Olgát** meglátta, úgy érezte, hogy ama sárgaborítékú regények egyik finom, rejtelmes lelkű, bájos asszonya elevenedett meg előtte.

Olga csendes jóakarattal hallgatta a **Dózsa** ur bókjait. Hazudnék, ha azt állitanám, hogy **Olga** szenvedelmes szerelemre lobbant a falusi orvos iránt. Nem, ilyesmire szó sem volt. **Olga** már elmúlt huszonkétéves, mikor a sors forgandósága a doktort utjába hozta.

De mikor a doktor egy szép, holdvilágos esti séta alatt megkérte a kezét, **Olga** nagyon megijedt. Különös felfedezéseket tett és ez a fölfedezés mindenképp előtt nagy rémülettel töltötte el **Recsky Olga** megtalálta a szívét.

Inkább félt tőle, mint örült neki.

Azon éjjel nem birta behunyni a szemét. Folyton arra a derék, jóra való emberre gondolt és folyton fülében csengett becsületes, igaz szava: *szeretem önt, legyen a feleségem.* **Recsky Olga** már tapasztalt leány volt. Elnyitott egy pár udvarlót, keresztülesett vagy hatvan szerelmi vallomáson, kapott körülbelül vagy háromszáz csokrot és nyolcvan éjjeli zenét, de ezt a három kis szót még sohasem hallotta **Recsky Olga:** *legyen a feleségem.*

Nagyon szegények voltak. Az előkelő ősi név ilyen körülmények közt csak keserves átok. Már barátnői tudták a zárdában, hogy **Olga** alapítványi helyen nevelődik. A gavallérok meg mindig pontosan értesülve voltak arról, hogy a tündéralomnak beillő ruháért ép-

pen most pereli a divatkereskedő **Recskynét.** Ismerték nyomorúságukat egész mélységében. És az előkelő, vagyonos gentlemanek egyikének sem volt kedve és bátorsága ahhoz, hogy az elvárásolt királykisasszonyt nyomorúságából megmentse.

Ez a falusi doktor bátran ugrott be a veszedelembé. Talán még nem is tudta, hogy mit tesz az, három farsangot áttáncolt bálkirálynót vinni kisvárosi szerény házába. Valószínűleg nem gondolt semmire, nem számított, nem spekulált, hanem fejfel ugrott be a tengerbe, mint már azt az igazán, a nagyon becsületesen szerelmes férfiak szokták tenni.

Recsky Olga azon éjjel sokat töprenkedett. Majd szívének dobogását hallgatta, majd amit a józan esze sugott fülébe. Egyszer az egyik volt erősebb, másszor a másik. Ki tudja mi lesz az ádáz tusa vége, ha **Recskyné** reggel, megtudván a dolgot, az egyik párthoz nem szegődik szövetségesnek.

— Ugy hát megkért? A doktor urnak nincs is rossz izlése, ehhez gratulálhatsz neki. Minket azonban az ügy tovább nem érdekel. Vagy talán te másként gondolkozol?

Mivel **Olga** nem felelt, hát folytatta:

— Sokkal intelligensebbnek tartalak, — mintsem komolyan vedd ezt az ajánlatot; — **Recsky Olga**, mint falusi doktorné . . . És ez még mind megjárna, ha **Dózsa** ur ezelőtt nem a dallamos **Deutsch**-névre hallgatott volna.

Erre már **Olga** is fölemelte fejét és azt mondta:

— Lehetetlen!

— Így van — felelt határozottan **Recskyné.** — Iréntől tudom.

— De ha így van, minek eresztettétek közelembé! — kiáltott indulatosan a leány.

— Kedves **Olga** — felelt **Recskyné** — rajtad még nagyon is meglátszik a zárdá ha-

talma. Nem épen úgy élünk, mint ahogy te a klostromban tanultad. Jóra való derék intelligens ember, miért ne fogadnánk el társaságunkban? Különösen, ha erre a derék, jóra való fiatal emberre van bízva a magunk és családunk egészsége. Irén liberális, felvilágosodott asszony, nincs neki miért szemrehányást tenni. Más dolog azonban a férjhezmenés kérdése.

— Ejh! — szólott közbe a leány égő szemmel, de aztán elhallgatott, nagyon is keserű szó akart az ajkán kitörni.

— Az ejh! csak a doktorné asszonyságnak fog szólni és remélem, hogy ez az asszonyság nem te leszel. A férfinak minden hibáját, bűnét meg lehet bocsátani, mert ezzel szemben van egy hatalmas erénye, az, hogy férfi. De az asszony! . . . Ha azt akarod, hogy a társaságban aggódó kimélettel fogadjanak, hogy félve, remegve integessenek egymásnak, nehogy valamelyik tapintatlanságot kövessen el, vagy elszólja magát és az izraelitákról kezdjen beszélni . . .

Recsky Olga erősen összeszorította ajkát és csak pár pillanat múlva felelt:

— Természetesen, szó sem lehet a dolgról, majd tudtára adom a doktornak.

— Csak kiméletesen — intette **Recskyné Olga** felvonta vállát és elfordult az anyjától, az nap igen kevés szót lehetett beüle kicsikarni.

II.

Pár hét múlva már **Pesten** voltak. **Olga** sohasem említette a fiatal doktort, sőt mikor **Gál Endrével**, a gazdag, előkelő állású agglegénynyel összejött, szent törekvésének tüzet ki, hogy ennek a kissé elhízott és kopaszodni kezdő gentlemannek a jövőendő szegényben már nevével viselhesse.

A dolog éppenséggel nem ment könnyen

Návay Lajos elnök kijelenti, hogy a házszabályok értelmében járt el s rámutatott az ellenzéknek arra az eljárására, hogy az ő elnöklésével szemben előre elkészítettek a zárt ülést kérő ívet.

Többek felszólalása után véget ért a zárt ülés, amely után az elnök öt perc szünetet adott.

A második szakaszt is megszavazzák.

A szünet után folytatták a nyílt ülést.

Berzeviczy Albert elnök, aki most átvette az elnöklést, szavazást rendelt el a második szakasz fölött.

A többség elfogadta a második szakaszt.

Lovász Márton kéri, hogy mivel őt az alelnök tévedése megakadályozta a felszólalásban, a következő szakasznál mondhasssa el észrevételeit.

A Ház megadta az engedélyt s ezzel az ülés délután három órakor befejeződött.

A debreceni egyetem.

Tanácskozás a kultuszminiszteriumban.

Az *Est* című budapesti napilap mai számában egy olyan hirt közöl, amely a legnagyobb örömmel töltene el bennünket, ha — igaz volna. Arról van szó ebben az értesítésben, hogy az illetékes faktorok véglegesen döntöttek a harmadik egyetem felállításának kérdésében Debreczen javára. Maga a hivatkozott tudósítás így hangzik:

Megbízható forrásból értesülünk, hogy tegnap délelőtt a kultuszminiszteriumban bizalmas tanácskozás volt gróf Zichy János kultuszminiszter elnöke alatt. A tanácskozáson, mely a harmadik egyetem kérdésével foglalkozott, gróf Tisza István is részt vett. Beható tanácskozás után a jelenlévő illetékes urak végleg megállapodtak abban, hogy a harmadik egyetemet Debreczenben állítják fel. A kultuszminiszterium már legközelebb megkezdi az előmunkálatokat.

és simán. Pedig Olga kisasszony nem mulasztott el semmit. Éppen ma délután Lászlóék zsúrján kacérkodott oly kétségbeesett vakmerőséggel, hogy a vérszegény, sápadt leányok remegtek dühökben. Az asszonyok megvállukat vonogatták és kijelentették, itt a legfőbb ideje, hogy a szép Recsky Olga férjét kerítsen magának valahonnan, különben ilyen temperamentummal...

De Gál mégsem mondta ki azt a szót, a melyet hat hét óta lestek tőle. A szép leány kacérkodása szemmeláthatólag izgatta. De a végső szót, azt a bizonyos jelentős nyilatkozatot meg tartogatta. Olga pedig mintha már türelmét veszítette volna.

— Oh mama, hisz ez a nyomoruság már utálatos!

— Ezt mondom én is — kapott a szón Recskyné — de ha azt hiszed, hogy Dózsa meg tud belőle váltani, tévedsz. Ő mellette csak a nyomoruságok új fajtájába kell beletröfnöd.

— Ki beszél Dózsáról? — kiáltott fel ingerülten a leány. — Minek hozza elő mama azt az embert?

— Olga!

— Tisztességes, jóra való férfi! — kiáltott magánkívül, szenvedelemtől izzó hangon a leány — nem arra való, hogy mi köztünk hányódjék, piszkolódjék a neve.

— Megőrültél?

A leány nem válaszolt. Magához huzta a teás csészét és kiitta. Majd hirtelen lecsöndesedett és jóval nyugodtabb hangon folytatta:

— Most Gálról van szó. Ha tudná hogy ma is... Ejh, mennyire kezdem gyűlölni ezt az embert és mennyire szeretném megboszulni magam rajta a sok megaláztatásért.

— Majd megboszulhatod magad ha fele-

Ezenkívül a *Katholikus Tudósító* című könyvnyomatos a következő kommunikét tette közre ezen tárgyban:

A *Katholikus Tudósító* értesül, hogy tegnap délután zártkörű tanácskozás volt Balogh Jenő államtitkár elnöke alatt a válás- és közoktatásügyi miniszteriumban. A tanácskozáson, melyen Tisza István gróf is jelen volt, a harmadik egyetem felállításáról volt szó. A kiszivárgott hírek szerint a harmadik egyetem felállítása ügyében Debreczen javára döntöttek.

Megállapíthatjuk, hogy ezekből a hírekből valami igaz. Nevezetesen az, hogy Domahidy Elemér főispán kezdeményezésére Zichy János gróf tartotta a debreczeni egyetem felállítását tekintetében hivatott három főtényező: Debreczen szab. kir. város, a tiszántúli református egyházkerület és a debreceni református egyház meghallgatását, amely értekezlet kapcsán megbeszéljük az egyetem felállítására vonatkozó jogviszonyokat.

A miniszter meg is valósította ezt a szándékát. Tegnap délelőtt fent voltak a miniszteriumban Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, Kovács Gyula, Hajdúvármegye alispánja, Eröss Lajos dr. református püspök, Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok, Dicsőfi József egyházkerületi főjegyző és Lóky Béla dr., a debreczeni római katolikus főgimnázium igazgatója.

Balogh Jenő államtitkár elnöke alatt ez a debreczeni küldöttség formális értekezletet tartott a közoktatásügyi miniszteriumban, amely alkalommal hosszasan és részletesen informálták az államtitkárt arról, hogy előreláthatólag mily módon és mekkora összegekkel járulnak hozzá majd annak idején az egyes faktorok a harmadik egyetem felállításának költségeihez. Feltétlenül hiteles forrásunk szerint azonban döntés egyáltalán nem történt, amint hogy nem is történhetett. A tanácskozásnak tisztán informatív jellege és jelentősége volt, mert hiszen csak azért hívta

sege lesz — akarta mondani Recskyné, de aztán meggondolta magát és mást mondott.

— Jó férj lesz belőle és a házasságban te is meg fogod szeretni.

— Azt hiszed? — kérdezte fejét fölemelve a leány.

— Bizonyos vagyok benne, mert te okos leány vagy.

Megint hallgattak. Olga elgondolkozva, komoran bámult maga elé. Recskyné meg a hitelezőkre gondolt, kik holnap reggel új rohamot intéznek ellene, kiknek szemtelenségével szemben még az ő leleményessége is hájótörést szenved.

És keserű elmélkedésének eredménye volt az a kérdés, melyet óvatosság szempontjából csak önmagához intézett.

— Vajjon, mikor fog ez a vén gazember nyilatkozni?

III.

Gál Endre másnap korán délután beállított. Nem jelentette be látogatását s így az ebédülő hideg volt, mint a jégverem. Gál urat Olga a hálószobában fogadta.

Recskyné valahol a városban kószált és csak késő este vetődött haza. A lakásban mindenütt vak sötétség fogadta. Azt hitte, Olga elment valamelyik ismerőséhez és meggyújtotta a kis asztali lámpást.

Még a kalapját sem tette le, mikor meg látta a leányt a diványon kuporogni. Ugy össze volt húzódva, mintha a láz gyötörné. Az arca kísérteties halvány, csak a szeme csillogott lázas, beteges fényben. Recskyné hozzárohant:

— Olga mi az? Beteg vagy? A leány elhárította magától az ölelő karokat, azután nyugodt, komoly hangon, mely ellentétes volt izgatott, feldult arcával, felet:

— Nem vagyok beteg, csak régen vá-

össze a miniszter az értekezletet, hogy e tekintetben részletesen és alaposan legyen tájékozva akkorra, amikor majd csakugyan határoz és törvényjavaslatot készít a harmadik egyetem felállítására vonatkozólag.

Budapesti tudósítónk tegnap este felkereste a budapesti Pannónia szálloda éttermében a debreczeni küldöttség négy tagját, akik ott vacsoráztak. Kérdést intézett hozzájuk, hogy mi történt a délelőtti tanácskozáson. A négy ur azonban így válaszol:

— Kérem, a tanácskozás nagyon bizalmas jellegű volt, nem lehet róla semmit sem mondanunk.

Ebből a kijelentésből is látható, hogy az így — sajnos — még egyáltalán nincs a befejezettség stádiumában, jelenleg csak arról lehet szó, hogy az összes körülményeket latba vetve a debreczeni egyetem felállítása mutatkozik a legkönnyebben keresztülvihetőnek, s ezért a legnagyobb valószínűség szerint ez irányban fog dönteni a miniszter.

Herceg és millomosleány.

Szenzációs házasság Budapesten.

A főváros előkelő társadalmát mostan egy szenzációs házassági hír foglakoztatja s az az óriási érdeklődés, mely eziránt megnyilvánul, érthető és indokolt is. Arról van szó, hogy a Lipótváros egyik előkelő szerepet játszó s dúsgazdag családjának fiatal nőtagját legközelebb nőül veszi egy vérbeli herceg.

Az a fiatal hölgy, aki az érdeklődés középpontjában áll, kerek hat milliót visz hozományul. Oly hatalmas összeg ez, hogy ezzel még a Lipótvárosban sem szoktak dobálni, sőt merjük állítani, hogy az irigyelt nőnek, illetve millióinak még a Lipótvárosban is csak kevés riválisa akad. Természetesen, hogy ez még inkább fokozza az érdeklődést, nemkevésbé az is, hogy megváltik vallásától. A legérdekesebb a dologban az, hogy a leány nem tartozik a lipótvárosi obligát felekezethez, mert a boldog menyasszonyt a szülei a református vallás szer-

rom a mamát, hogy adjon nekem harminc krajcárt.

— Harminc krajcárt?

— Igen, sürgönyözni akarok.

— Kinek?

— Dózsának.

— Dózsának? Miért?

Erre a kérdésre már felállt a leány, s a hogy kiegyenesedett, olyan volt, mint egy bosszuálló arkangyal. Szemmel láthatólag látzott rajta, hogy keresi a keserű szavakat.

— Gál nyilatkozott és megkért, hogy legyenek — a szeretője jutányos fix fizetés mellett. Nos, mit szól hozzá mama?

— Nem, nem, ne beszélj... ez lehetetlen...

— Így volt — folytatta könyörtelenül Olga. Itt ezen a helyen mondta el nekem tisztességes ajánlatát. S itt ezen a helyen határoztam el magam, hogy szakítok ezzel az étellel, örökre, megmásíthatatlanul.

— De hát mit akarsz Dózsával?

— Sürgönyözni fogok neki, hogy bosszússon meg nekem, ha tud. Hogy hűséges, szerető felesége leszek és hogy a mainál is gyötrelmesebb nappal verje meg az Isten, ha fogadalmamról valaha megfeledekzem.

Recskyné elfordult a leánytól és úgy nyujtotta neki tárcáját. A leány kikeresett belőle valami aprópénzt, aztán maga indult el a postahivatal felé a sürgönyt feladni. Oda kiint zuhogott az eső, de Recsky Olga nem törődött vele. Még az ernyőt -s kalucsnit a szegénység eme hivatalos bizonyítványait sem találta, utálatosnak. Nem érezte sem az arcába csapkodó ölmos esőt, sem a férfiak tolazkodó pillantásait. Sötét őszi estén átázva, dideregve, de azért derülten, megkönnyebbült, megtisztult lélekkel sietett Recsky Olga előre, — az új élet felé.

tartásai szerint már régen megkeresztelték s most a katolikus hitre tér át, miután ezt így kívánja völegénye. A leányt, a ki most tizenhat éves, Megyeri-Krausz Lónak hívják, a völegénye pedig Thurn-Taxis Egon Miksa herceg.

A völegény a főváros ur társaságaiban és sportköreiben jól ismerik. Családjá rokonságban van több európai uralkodó családdal, így a Habsburg-családdal is. A völegény a királynak keresztfia. A családnak az az ága, amelyhez ő tartozik, magyar honosságu, így a fiatal herceg a magyar főrendiháznak örökös jogon tagja.

Az eljegyzésről már napok óta suttogtak a család intimebb ismerősei, de ez csak most jutott nyilvánosságra. A herceg házassági terve már régebb keletű, de igen sok családi akadályt kellett leküzdenie, a míg tervének megvalósításához eljutott. A hercegi családnak ugyanis a legidősebb tagja mint családfele kormányozza a családot s az ő beleegyezése szükséges a házassági kötésekhez. A családfele a bajorországi Regensburgban székel. Ennek a hercegnek a bajor királyi hercegnő az édesanyja.

A völegény előterjesztette a házassági tervét, de ehhez a családfele nem adta beleegyezését. Miksa herceg atyja házasságára hivatkozott. Az atyja is morganatikus házasságot kötött. A felesége — neki az anyja — Maderspacher Vilma. Ezt a házasságot nem ismerte el a család. Ekkor a király a hercegnek a magyar hercegséget adományozta s így a herceg örökös főrend lett. Később a család feje elismerte a házasságot s a hercegnek a „Durchlaucht“ címet adományozta. Ezzel szemben reverzálist adott arra nézve, hogy morganatikus házasságából származó fiugyermekei nem fognak házasságot kötni.

A fiatal herceg nem törődött ezzel az atyja által vállalt kötelezettséggel s a regensburgi családfele megtagadása dacára is ragaszkodik házassági tervéhez. A családfele engedélyének megtagadása természetesen kihat a herceg házasságára, amennyiben felesége nem lehet német birodalmi hercegnő, őt magát sem fogja többé megilletni a szép hangzású „Durchlaucht“, hanem csak a „Fürstlicher Gnaden“ cím. De hát ez is valami.

A menyasszony egyetlen gyermeke Megyeri Krausz Izidornak és Wahrmann Renének.

Eddig szól budapesti tudósítunk este érkezett jelentése. A készülő házasság ügyében azonban valami titokzatos fordulat történhetett, mert az éj folyamán a család közzétette, hogy a regényes hír minden alapot nélkülöző koholmány. A kis asszony nem is ismeri a herceget és soha életében nem beszélt vele.

Öngyilkos járásbíró.

Stolczer László dr. tragédiája.

Hajduböszörmény város közönségét ma a déli órákban az a megdöbbentő hír riasztotta meg, hogy a város előkelő társadalmának egyik általánosan tisztelt alakja, Stolczer László dr. járásbíró öngyilkos lett. A hír nyomán mindenütt a legőszintébb részvét hangján beszéltek az öngyilkosságról, mert a járásbíró általában nagyon szeretett és becsülték úgy jogászörökben, mint a társaságban. Nagy jogi tudása, alapos ítéletei és kedves modora közkedveltette őt mindazok előtt, akik csak ismerték.

Legutóbbi időben azonban feltűnő változáson ment keresztül. Főfájásról, idegességéről panaszkodott barátainak, akik észrevették, már a viselkedésén is, hogy tényleg valami baja van.

Szerdán este barátai körében vacsorázott Stolczer László dr. A jókedvű cimborák vidám mulatozás közben tréfáltak vele, hogy jókedvre hangolják őt is, de ezzel csak az ellenkezőjét érték el. A járásbíró kedvetlenül válaszolt nekik;

— Várjatok barátaim, két nap múlva már nem bolondoztok velem!

A társaság tagjai nem sejtették, hogy milyen sötét, gyászos gondolatok rejtőznek e jelentéktelennek látszó szavak mögött. Pedig tudták, hogy a járásbíró sulyos idegbeli gyötri. Hosszu évek megfeszített szellemi munkája tette tönkre az idegeit a törekvő és tehetséges bírónak, aki a böszörményi járásbírósnál egyedül látta el az összes blintető és telegkönyvi ügyeket.

Az utolsó hónapokat szabadságon töltötte. A pihenés azonban nem enyhítette és nem nyugtatta meg a nagybeteg ember túlfeszített idegeit, mert alkalmat nyújtott arra, hogy állandóan foglalkozzék beegységével.

A kedvező anyagi viszonyok között élő legényember végre öngyilkosságra szánta el magát, hogy mielőbb megszabaduljon kínzó betegségétől. Ma reggel, egy álmatlanul eltöltött éjszaka után magára zárta dolgozó szobájának ajtaját, előkereste íróasztalának fiókjából revolverét, halántékához szorította és két golyót röpített agyába.

A lövések zajára és a takarító asszony segélykiáltásaira a szomszédok összeszaladtak, betörték a hálószoba ajtaját és ott találták vértócsában Stolczer László dr. holttestét. A rendőrorvos megállapította, hogy a golyók, melyek feltétlenül halálosak voltak, azonnal kioltották a járásbíró életét.

Holnap délután temetik a szerencsétlen bírót, aki iránt igen nagy a részvét az egész városban. A debreceni kir. ügyészség, ahová jelentést tettek az öngyilkosságról, megengedte a boncolás mellőzését, mert kétséget nem szenved, hogy Stolczer dr. saját kezével vetett véget életének.

A debreczeni Szabad-Iskolából.

Csűrös Ferenc dr. előadása Debrecen régi kulturájáról.

A Szabad Iskolában tegnap este tartották meg a Debrecen város multja és mai állapotai ismertetésére szánt harmadik előadást s ez alkalommal Csűrös Ferenc dr., a ref. főgimnázium kiváló tanára ismertette Debrecen régi kulturáját.

Az előadó a Debrecenben u. n. „jöttment“-eknek e város kulturális élete fejlesztése körüli szerepét vázolta először, kimutatván, mily előkelő szerepet töltöttek be a lokálpatriotizmus tagjai sokszor lekicsinyelt és bevándoroltak e tekintetben. Majd Debrecen multbeli jelentőségét ismertette, amelyet gazdasági, kulturális és — igen érdekesen — poétikus okokra vezetett vissza, értvén az utóbbiak alatt a debreceni ősi kollégiumban az ifjuság legszebb éveitől összegyűlt fiatalság által e szép időkre való visszaemlékezés hatása alatt szétvitt s a valóságnál feltétlenül költőibb hirnevet.

Debrecen kulturális képének rajzát a reformáció hatásának ismertetésével kezdte, amelyet az a város minden intézményére, még a civitás szervezeteire is gyakorol. A kálvinista egyház az enyingi Török Bálint, Debrecen földesura udvari papjának, Bálint papnak buzgólkodása, majd Méliusz Péter apostolkodása s a külföldet látogató diákseregnek az új tanok iránti fogékony lelkesedése útján létesült s rányomta bélyegét ugyszólván minden intézményre. Sok érdekes, a kor puritán-kálvinista felfogását visszatükrözőtető adatot mutatott be, amelyet a városi poros jegyzőkönyvből irt ki, megrajzolva e keretben egyúttal Debrecennek a reformáció utáni évszázadok alatti kultúrképét is.

Majd a kollégium története került sorra, elmondta ennek a franciskánus-zárdából való kialakulását. A reformáció idejében alakított intézet diáklete német mintára, a wittenbergi egyetemen fennállott u. n. „burza“ mintájára létesült. E diákéletet, annak szervezetét, a „szédesz“ mibenlétét lép fel másodszer betegsége után Szi-

mutatta be azután, egy-egy érdekesebb ítélet ismertetésével bepillantást engedvén hallgatóinak az öskollégium életébe.

A harmadik nagy kulturát teremtő faktor a városi nyomda, amely 1561-ben, egyházi hatás alatt támadt. Ennek bővebb ismertetését az előrehaladott idő miatt kénytelen volt az előadó — aki épepn most, e nyomda 350. éves jubileuma alkalmából dolgozik e híres intézmény monografiáján, — szükre szabni, illetve a vetített képek bemutatása alkalmával történő magyarázatokra szorítani.

A vetített képek sorában bemutatta a kollégium híres tanárainak: Hatvani, Maróthy, Sinay és Budai professzoroknak az arcképeit, a kollégium diákjainak régi viseletét, majd a régi Szent-András templónot, amely a mai nagytemplom helyén állott s a debreceni nyomda termékeiből is egykettőt.

Az igen érdekes előadást zajosan megtapsolta a szép számmal egybegyűlt közönség.

A lordok alkonya.

Az angol alsóház elfogadta a vétó-billt.

Az a nagy harc, amelyet az angol liberális indított az angol felsőház ellen, ameyl egymásután választások elé vitte Angolországot, ma érkezett el első jeentős nagy eseményéhez. Asquith miniszterelnök politikájának diadala van: az alsóház első olvasásában elfogadták a vétó-billt. A törvényjavaslat, mint ismeretes, a költségvetési törvényre vonatkozólag akarja felfüggeszteni. A javaslat sorsa ezzel még végleg nics eldöntve, de Acquith miniszterelnök készen áll a további küzdelemre és a mai szavazás valószínűleg megpecsételte a lordok sorsát.

Az angol alkotmányharcnak erről az eseményéről a következő táviratokat kaptuk:

London, február 22. Az alsóház a vétó-billt első olvasásban 351 szavazattal 227 ellenében elfogadta. A vétó-bill megszavazása után a kormánypárt padjairól hosszantartó Cheers! kiáltások hangzottak. Különösen pe-nak a tárgya. A vita végén a belügyminiszter fog egyetlen lépést elmulasztani, amely szük-visszautasította azt az állítást, amely a kompromisszumot lehetségesnek mondotta. Ha a kormány az ellenzék felszólítását a reformügyben való értekezlet összehívását illetőleg elfogadná és így a vétókérdés eintézését a jövő évig akarná halasztani, az alsóházban 50 szavazatot sem hozhatna össze. A kormány nem fog egyetlen lépést elmulasztani, amely szük-séges lesz, hogy a vétó-billt mielőbb törvényerőre emelje.

London, február 22. A felsőház mai ülésén Landsdowne lord közölte, hogy legközelebb javaslatot fog benyújtani a felsőház összetételének megváltoztatása dolgában.

Színház és művészet.

A színház műsora:

Péntek: Luxemburg grófja, operett. Szilassy Etelka felléptével. (A bérlet.)

Szombat: Szókimondó asszonyság, színmű. (B bérlet.)

Vasárnap: Délután Kormánybiztos, énekes bohózat. Este Szókimondó asszonyság, színmű. (Kisbérlet.)

Szilassy Etelka föllépte. Heltai Jenő nyári bohózatában. Az édes teher-ben, betegsége után ma este lépett föl először Szilassy Etelka, a színház szubrett-primadonnája. Vitézokkal és tapssal fogadta a közönség és énekszámait, különösen a táncait folytonosan megismételtette. A többi szereplő közül Huzella Irén, Horváth Kálmán és Nádor tetszett.

Luxemburg grófja. Holnap, pénteken es-

lassi Etel Lehár világhírű operettjének: a Luxemburg grófia Juliette szerepében. Szilassi nagy ambícióval készül a legközelebbi premierre, a Muzsikuleány bemutatójára, melynek első előadása a jövő hétre van tervezve.

Jakabfi Jolán — másodszubrett. Zilahy igazgató újabb leszerződte az idei évadra Jakabfi Jolán jónévű énekesnőt, aki a Muzsikuleány Eszterházy szerepében fog először bemutatkozni.

Kormánybiztos. Vasárnap délután Guthi Soma kacagató bohózata, a Kormánybiztos kerül színre mérsékelt helyárrakkal, a címszerepben Horváth Kálmánnal.

Az összenőtt ikrek szerelmi regénye.

Az egyik leány férjhez akar menni.

Az összenőtt Blaschek-leányokról sok szó esett nemrégiben Európa összes lapjaiban abból az alkalomból, hogy az egyik gyermeket szült. A híressé vált cseh ikrek egy rendkívül érdekes körülmény folytán most megint a hír szárnyaira kerülnek s szenzációjuk ismét végigszalad majd az egész világon.

Az anyaságba esett *Josefa* ugyanis *férjhez akar menni*. Azt az embert akarja boldogítani, akitől gyermeke született s akin most is rajongó szeretettel csüng. A különös szerelmes pár meg is tett már minden lépést a törvényes házasság megkötésére. Megszerezték az okmányait s a nizzai *maire* előtt bejelentették az összekelési szándékukat. Egyházi részről rendben is volt a dolog s a katolikus pap hajlandónak mutatkozott a szerelmesek összeesketésére. Hanem a polgári hatóság előtt hajótörést szenvedett ez a párját ritkító házasság.

A *maire* kijelentette, hogy a francia törvények értelmében Blaschek Jozefa nem köthet érvényes házasságot, mert a *törvénynek nem szabad előmozdítani a házasságtörést*. A menyasszony teste ugyanis oly közösségben van összenőtt ikertestvéreivel, hogy direkte közöl vele minden érzést s különösen nemi tekintetben szembetűnő ez a közösség. Hisz emlékeztet, hogy amikor Jozefa megszülte a gyermekét, testvérénél szintén teljes mértékben megvolt a tejképződés s oly állapotban volt, hogy a gyermeket ő is táplálhatta. Ily körülmények között Blaschek Jozefának a férjével való minden egyes érintkezése házasságtörést képezne, mihez a törvény nem nyújthat segítséget.

A szerelmes Jozefát a dolgok ilyenén fordulata egészen lesújtotta. Számos kiváló orvoshoz fordult, hogy operáció útján válaszszák el a nővérétől, ami persze, éppen a fontosabb jelzett közösségnél fogva teljes lehetetlenség s mindkettőjüknek halálát okozná.

Most arra határozta el magát, hogy a vőlegényével kivándorol Amerikába, a szabadság honába, ahol nincsenek szörzálhasogató *maire*-ek. Ott akar egybekelni imádjottjával. Hamburgból március 17-én indul el a nevezetes társaság, akiről a hajón is bajos lesz megállapítani, hogy hárman vannak-e, vagy csak ketten.

HIREK.

Az udvari bál. Budapesti tudósítónk táviratozza: A szokásos fényvel és pompával tartották ma éjjel a királyi palotában az udvari bálát, melyen a király s az uralkodóház tagjai, a diplomáciai kar s a magyar előkelő társaság színe-java vettek részt. Pontban nyolc órakor kezdődött a bál, melyen őfelsége cerclét tartott. A bálon 1832 meghívott jelent meg.

Az evangélikus püspökválasztás. — Sátoraljaiújhegyről táviratozzák: A tiszavidéki ágostai evangélikus egyházmegye, amely 34 szavazatot képvisel a tiszai egyházkerületi püspökválasztáson, ma délelőtt *Materny* Lajos főesperes, debreceni lelkész elnöklete alatt értekezletet tartott, amelyen az egyházmegye valamennyi községe képviseltette magát. Az értekezlet tagjai nagy szótöbbséggel kimondták, hogy *Terray Gyula* gömöri lelkész, rozsnyói főesperesre adják az egyházak szavazataikat a *Terray Gyula* és *Geduly Henrik* nyíregyházi lelkész között elrendelt pótválasztáson. A püspökválasztásra történt első szavazás alkalmával az egyházmegye csaknem mindegyik községe *Materny Lajosra* szavazott.

A Zenede városítása. K. Tóth Mihály dr. kulturtanácsnok részletes elaboratumot terjesztett ma a tanács elé, melyben a Zenedének a város által leendő megváltására vonatkozólag általa tervezett módokat ismerteti. A tervezet szerint az eddigi 800 korona évi segélyen kívül évi 6950 koronájába kerülne a városnak a Zenede megváltása. A kulturtanácsnok tervezetét legközelebb a jogés pénzügyi bizottság veszi tárgyalás alá.

Az ügyvédi kamara közgyűlése. A debreceni ügyvédi kamara március 19-én délelőtt 9 órakor Debrecenben, a kamara hivatalos helyiségében tartja évi rendes közgyűlést, amelyre szóló meghívókat most küldte szét a kamara tagjainak *Márk Endre* elnök. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Az évi jelentés tárgyalása. 2. A múlt évi zárszámadás felülvizsgálása. 3. A folyó 1911 évi költségelőirányzat megállapítása. 4. Tagsági díjak törlése tárgyában választmányi jelentés.

Németország lakossága. Berlinből táviratozzák: A népszámlálás rengeteg számadatai már fel vannak dolgozva és a német birodalom büszke önértéssel látja lakóinak föllendülésében hatalmának hihetetlen arányu növekedését. 1910. december hó 1-én Németország lélekszáma 64,869,881 volt, holott öt év előtt, 1905. december hó 1-én 60,641,489 és 1900. december hó 1-én mindössze 56,367,178 lakossága volt a német birodalomnak. Érdekes, hogy Németországban közel egy millióval több a nő, mint a férfi. A népszámlálás szerint most a férfiak és fiugyermekek összes száma 32,098,809, a nők és leánygyermeké pedig 32,840,072. Egyedül Poroszországnak 40,156,197 lakosa van.

A villamos megálló helyei. A villamos vasut igazgatósága azt a kérelmet terjesztette elő, hogy a Piac-utcán az eddigi két megálló helyett három villamos állomást létesíthessen. A tanács mai ülésén elutasította ezt a kérelmet.

Magyar orvosok pestis-tanulmányuton. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a belügyminiszter és a főváros tiz magyar orvost akarnak Mandzsuriába küldeni a pestis tanulmányozására. E végből felhívást intéztek az orvosokhoz, akik közül eddig négyen jelentkeztek. A kiküldetésnek az az egyedüli föltétele, hogy a vállalkozó orvosoknak hat hónapig kell Mandzsuriában tartózkodniuk. Mindegyik orvos 170 korona napi díjat kap és utiköltségeiket is a belügyminiszterium fedezi.

Református tanítók délutánja. A református tanítók délutánját, amely a múlt hétről elmaradt, folyó hó 26-án vasárnap délután öt órakor tartják meg a következő műsorral: 1. Nyitány *Rácz Károly* és fiai zenekarától. 2. Szavaltat, előadja *Törő Mihályné* urnő. 3. Zongorázik *Horváth Béla*. 4. Dalok. Éneklí *Mandel Irén* urleány, zongorán kíséri *Nagy Ferenc*. 5. Humoros dolgok, előadja *Ligeti Lajos*, a debreceni színgárkusulat komikusa. 6. Hegedűi soló. előadja *Piribauer Feren*, zongorán kíséri *Jaszenovics István*. A műsor után tombola lesz. — Beépti-díj 50 fillér.

Pótvásár Debrecenben. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Hajdúvármegye területéhez tartozó Debrecen törvényhatósági joggal felruházott szabad királyi városban a folyó évi január hó 14—17-re esett, de elmaradt országos sertés, ló és baromvásár helyett folyó évi február hó 25—28-án pótálaltvásár tartassék, még pedig 25. és 26-án sertések 27. és 28-án pedig lovak és szarvasmarhák felhajtásával.

Egyházközség és lelkésze hadilábon. Biharudvari közeli községben éppenséggel nem szívlelik a hivek lelkészüket, ezért lehetőleg egyáltalában nem veszik igénybe közreműködését a szokásos szertartásoknál, ugymint esketéseknél, keresztelőknél, temetéseknél. Inkább megelégszenek az anyakönyvvezető áldásával és halotti prédikáció nélkül teszik földbe halottjaikat a biharudvariak. Így történt, hogy a házaspárok 70 százaléka egybekelésükkor nem részesültek papi áldásban. Hogy mi az oka ennek a nagy ellenszenvnek, azt nem lehet tudni, annyi azonban bizonyos, hogy nem vennék rossz néven a hívők, ha lelkészük más helyen hirdetné az Ur igéit. Legutóbb *Kiss Sándor* ottani presbyter akarta oltárhoz vezetni feleségét, akit pár nappal ez előtt vett nőül, azonban a szomszéd falubeli lelkész nem akarta őket összeadni. A biharudvari lelkész természetesen nem is adott rá engedélyt, hogy más részesítse egyházi áldásban a házaspárt s csak akkor volt erre hajlandó, amikor *Eröss Lajos* dr. debreceni püspök erre őt felkérte. Így azután *Kiss Sándor* uramat a püspök eskette meg életpárjával.

Egy szoboszlói uriaszony tragédiája. Hajdusoboszlóról jelenti tudósítónk, hogy *Csáti Károlyné*, *Csáti Károly* földbirtokos, volt megyebizottsági tag jómódu 33 éves özvegye hétfőn reggel felakasztotta magát a lakásán. Csátiné hozzátartozói is csak három nap mulva vették észre a borzalmas öngyilkosságot. Csátiné, férje halála után beleszeretett *Magyar Sándor* fiatal földbirtokosba, aki viszonzta is a fiatal és feltűnően szép özvegy asszony szerelmét. Csátiné édesanyja azonban rossz szemmel nézte ezt a viszonyt és házasságukba nem akart beleegyezni. Emiatt a fiatal özvegyasszony házában napirenden voltak a porlekedések, olyannyira, hogy Csátiné végre is a halálban keresett menedéket.

A gazdasági iskola felépítése. A második számú gazdasági ismétlő iskola új béli felépítését megengedte a földművelésügyi miniszter s a mérnöki hivatal egy alkalommal már el is készítette a vonatkozó terveket, azonban túlságos költségessége miatt a terv nem volt elfogadható. Épp azért újabb tervrajzot és költségvetést készített a városi mérnöki hivatal, mely szerint 68 ezer koronába kerülne az iskola felépítése. A tanács mai ülésén átnézték a terveket, azonban több pótlást kívántak, így még egy tanterem építését, ezért visszadták ismételten az egész eddigi anyagot a mérnöki hivatalnak.

Forrongás egy takarékpénztárban. Aradról jelentik: Az Aradi Központi Takarékpénztár vezérigazgatót változtatott mos tanában. *Mezey Andor* huszezer korona végkielégítéssel megvált az intézettől, helyette *Deutsch Károlyt*, az Aradi Ipar- és Népbank volt titkárát, egy egészen fiatal embert, hívták meg vezérigazgatónak. — *Deutsch* ma foglalta el állását. A takarékpénztár egész személyzete azonban ellene foglala állást és ma reggel egy szálíg bevonult az igazgatósághoz, ahol kijelentették, hogy *Deutschel* nem dolgoznak együtt, inkább kilépnék a hivatalukból. Az igazgatóság erre kijelentette, hogy ha el akarnak menni, nem állják útjukat. A napokban alkalmassint az egész tisztviselői kart kicserélik.

Halálozás. A következő gyászhirot kaptuk: *Nyirbogdányi Farkas Albert* ugy a maga, mint hozzátartozói és nagyszámu rokonai nevében a legmélyebb fájdalom érzetével tudatja, hogy felejtethetlen felesége *Nyirbogdányi Farkas Albertné* született két helyi *Hunyady Karolina* áldásos életének 67-ik, házasságának 48-ik évében súlyos

szenvedések után meghalt. Kedves halotunk folyó hó 25-én délután 3 órakor a Bethlen-utca 15. számú gyászházánál, református egyházunk szertartása szerint tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőben fog örök nyugalomra tétetni. — Gyermekai: Gábor feleségével csokalyi Fényes Irmával, Ilona férjével szentimrei Balogh Elemérrel. Testvérei: özv. Sárospataki Beszterczey Károlyné veskóczi Budaházy Róza, özv. Mezöszegedi Szegedi Antalné, kéthelyi Hunyady Borbála. Valamint veje: németujfalui Simonffy István. Unokái: kovásznai Kovách Emilia férjével Kajáry Lajossal, kovásznai Kovách Karolina férjével kisjenői dr. Jankovich Jenővel, németujfalui Simonffy Irénke, Farkas Loránd, Farkas László. Szépunokái. Kajáry Margitka, Kajáry Sándor, Jankovich Pál, Jankovich László. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezte.

— **Megszínt állatbetegség.** Debrecen második állategészségügyi körzetében megszünt a száj és körömfájás, ezért ezt a kerületet is feloldoták a zár alól.

— **A Homoki szőlősgazdák orsz. egyesületének helyi alosztálya** a folyó hó 25-én d. u. 6 órakor választmányi ülést tart a Dréher sörcsarnok virágtermében. Pontos megjelenés kértik.

— **Négy bányász halála.** Déváról táviratozzák, hogy a zsilvölgyi Vulkán melletti bányában ma bányatüz következtében négy bányász életét veszítette. A hatóság megállapította, hogy a szerencsétlenséget véletlen okozta.

— **Segély a Batori-családnak.** A mai napon Batori Gáborné és szerencsétlen árvái számára Csomor Gyula két koronát küldött be szerkesztőségünkbe.

— **A magyarországi pénzintézetek országos szövetsége** hetedik rendes közgyűlését folyó évi március hó 7-én délután három órakor tartja meg Budapesten a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja üléstermében (V. Tükör-u. 4.). — A közgyűlésre jelentkezőknek kedvezményes utazási jegyváltásra jogosító utalványt küld a központi titkári hivatal.

— **Nyilvános köszönet.** A Népsegélyző Bank 50, Geiger Simonné 5, Halmosné urnő 4 koronát juttattak hozzám a Szabad Iskola céljaira. Özv. Láposy Ferencné 50, dr. Tüdös Jánosné 5, dr. Tüdös Kálmán városi főorvos, Zimemrman Gyula tanár és Darvas Izidor 10—10 koronát adományoztak a szabad Iskola részére páholy-jegyük megváltása címén. A szives adományokért e helyen mond hálás köszönetet a vezetőség nevében dr. Kovács Gábor jogakadémiai tanár, a Szabad Iskola titkára.

— **Ösztöndíj kereskedelmi tanulmányokra.** A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank alapítványából a kereskedelemügyi miniszter 1350 koronás ösztöndíjat ad ki kereskedelmi akadémiát fagy felső kereskedelmi tanintézetet jelesen végzett olyan ifjunak, ki kereskedelmi ismereteit külföldön kívánja tovább gyarapítani. Kérvények a debreceni kereskedelmi és iparkamarához március 31-ig adandók be.

— **Nyilvános nyugtázás.** A Timártársulat elnökétől tíz korona, a Népsegélyző bank mint szövetkezettől pedig ötven korona adományt a siketnémák intézete javára köszönettel felvettem. Debrecen, 1911. február 23-án. Govrik Béla helyettes igazgató.

— **Leltározás alkalmával kisélejtett áruk,** u. m. gyermekjátékok, háztartási cikkek és dísz tárgyak egyenként vagy egy tömegben is rendkívül olcsó árban eladó Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4.

— **A vértanu leányának halála.** Megírtuk anakidején, hogy Batthyány Lajos grófnak, a vértanuhalált halt első magyar miniszterelnöknek volt egy természetes leánya, Ganizer Anna, aki egy ideig Batthyány gróf nővérénél nevelkedett, de azután, hogy az Újépületbeli sötét napok elkövetkeztek, Ganizer Annának sem volt maradása. Nevelőnő lett, nyelvek tanításával járta be egész Európát és soha nem folyamodott a vérbeli rokonaihoz. És azután rájött az öregség, nem tudott tovább tanítani, nem

volt hova mennie, egykori budapesti tanítványai a nyáron beszerezték a szegényházba. A Batthyány-család nem látta szükségét a cselekvésnek, a művelt, szerény, agg nevelőnő ott maradt a szegényházban. Az irodába olykor felment: nem keres-e valaki? Nem kereste. Mint budapesti tudósítónk táviratozza, ma reggel hét órakor elhunyt a matróna. Holnap délután a szegényházból temetik el Batthyány Lajos gróf leányát, aki mintha atya vértanuságának piros rózsáit stilszerűen átélte volna.

— **Divatós női, férfi, gyermek zsebkendők, harisnyák óriási választékban Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9. Folyton újdonságok.**

— **Új üzlet.** Bottó Kornél női divat-, pipere-, rövidaru- és féli-divat üzlete **Plac-utca 55., a Hungária-kávéház tőzomszédságában a napokban ujonnan felszerelve megnyílik.** Üzlete főcélja az, hogy a mélyen tisztelt vevőközönség előzékeny kiszolgálás mellett, olcsón vásároljon.

— **Tisztító kalapos műhelyemben** kemény vagy puha és cilinder kalapok tisztítását eszközölhetem. Beliczay Lajos kalapos, Plac-utca 34. sz. alatt. Ugyanott panama kalapokat mosunk és tisztítunk.

— **Segédmunkás felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában.**

— **Tanonc, nyomdász, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Plac-utca 49.**

○ Kihűtelve a bécsl, párisi és londoni kiállításán aranyéremmel, oklevéllel. ○

Köszvény, csusz és reuma ellen a legjobb háziszser

a híres Király balzsam.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűltheb eseteknél már egyszeri bedörzölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 kor., teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárában DEBRECEN, Kossuth-u. 8. szám. Kölcshős Segélyző-Egyet uj 2 emeletes palotájában.

Dr. Fehér Mór

ügyvédi irodáját

Debrecen, Placz ú. 71. szám alatt
(Schwarz Vilmos butorgyáros házában)

megnyitotta.

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

Nagy lap lesz az, hatalmas lap lesz az, az lesz a zászló, az új idő zászlaja, melyet bátor kézzel lengetnek. Ujra beszélnek róla, újra föllelkednek. A pénz most a báró fogja hozzá adni. A pelyhes állu siheder lesz a főszerkesztő. Nagyon természetes, iszhen az ő közbenjárásával kapják a pénzt. Már emlegette is a bárónak; de hát az ilyen nagy fát nem lehet egy csapással ledönteni. A báró zseniális ember ugyan, hanem jó kedvében kell találni, más-kép megátalkodott csökönyös.

Vili csak szótlanul hallgatja az illúziókon kérődző félreismert zsenik álmodozásait; oly idegen hang ez most neki s úgy képzei, mintha csak rövid kábultság lett volna az az időszak, mikor ő is osztozott ez álmodozásokban, mikor ő is futkosott a lidércfény után s azt hitte, hogy fényes csillag az, mely az égbe vezet. Vagy tán nem is hitte? Talán akkor is érezte a mocsár szagát, mely feléje tátongett, hanem hát csak tovább ment, talán nem is a dicsőségért, csak egy jó barátért, kit rajongó ra-

gaszkodással követett? Meglehet. Leg-alább most úgy rémlik neki.

Most oly hidegen hagyják őt e nagy tervek, nem tud lelkesülni a lelkesedőkkel, nem talál élvezetet zseniális ötleteikben, elszomorodik e lusta, kérkedő vén gyermekeken, unja badar fecsegéseiket, csipi szeméit a sűrű dohányfüst, köhög, prüszköl s fölkel és oda megy az emelvényhez, ahol a csinos, barna menyecske trónol, képtelen módon teleaggatva szalagokkal, úgy, hogy szinte röpülni látszik, a mi egyébként nem lehet könnyű dolog ilyen gömbölyű, kövér asszonykának.

A csinos kávésné néhány percig nyájasan elbeszélget a régóta nem látott vendéggel, elmondja neki, hogy fölépítették már a villájukat a városligetben s lovakat is vesznek, a nyáron már saját kocsijukon fognak kocsikázni és Tihamérnak a pipázó szobája tigrisbőrrel lesz betertve, igazi tigrisbőrrel, ahogy Tihamér egyszer óhajtott; hanem ez még titok, a csinos barna menyecske a nevenapjára akarja őt azzal meglepni.

S mialatt mindezt elmondja, úgy mosolyog, arca úgy kipirul és olyan boldognak látszik a csinos menyecske; hanem fél-szemmel azért folyvást aggódva kiséri fél-jét, mintha még mindig félne, hogy mind e nyájas mosoly, e szeretet, villa, ló, kocsi, tigrisbőr nem bírja állandóan lekötni a tündér királyfit s egyszer csak felül haty-tyu fogatára és eltűnik.

Dehogy tűnik! Dehogy tűnik! Van anynyi esze. Hanem azért most is odaül a zseniális legények asztalához s gyémántgyűrűs ujjait fűrtös hajába meritve, elkeseredetten sóhajt föl:

— Mily élet ez nekem!

Igazán mily élet! Hízni kezd, fűrtös hajaszürkül s szegény bohó fiatal felesége hálványozza.

De a másik művészt nem látja Vili sehol, a pocakos kardalnokot, aki annyiszor megígérte, hogy fölguyítja a nemzeti színházat. Kérdezősködik felőle s megtudja, hogy már nem készül a pocakos ember a színházat felgyujtani.

— Komisz fráter volt — mondja ki rá a kerek asztal véleményét a zugprókátor.

Addig szaladozott a bitang gazdag nők után, míg végre csakugyan talált is egyet, egy himlőhelyes vén banyát, azt elvette és most háziur; de nem azért komisz fráter, hanem mert azóta nem akarja megismerni a régi cimboráit s midőn a multkor két forintot kért tőle az ügyvéd, csak két forintot, azt sem adott.

— Egyébként azt mondják, szörnyű kordában tartja a fogatlan vén sárkány felesége s mindig veszekszik vele, reggel, délben, este, az egész istenadta nap nem hallanak egyebet a lakók mint veszekedést, úgy, hogy reng belé az a nagy három emeletes ház, — végzi be elbeszélését a pörnélküli ügyvéd.

Aztán megint Tátrai Miklósrá fordul a beszéd. Hej, csak az is rosszul ne járjon!

— Az asszony mind angyal ám az esküvő előtt; hanem aztán! — kiált föl a gavallér könyvkötő, ki számtalan palack bor és számtalan pohár thea után megszerezte végre azt a jogot, hogy a zseniális legények kerek asztalának rendes törzsvendégeül tekintessék.

Csak a költő néz le mindig megvetőleg a Pegazusának hátáról a mesteremberre; de az most nincs itt, ilyenkor a nyomdában nyög s korigál. Megszabadult ugyan már attól a nyomorult konzervatív-kerikális laptól; de mi a haszna, ha annál a szabadelvű lapnál is, ahová most jutott, csak korrektúrával kell vesződni. Nincs szerencséje ebben az ostoba világban, nincs semmi szerencséje, szárnyas paripájának röpülését örökké megbénítják ezek a sajtóhibák, melyeket napról-napra keresgélne kell a kefelevonatokon s végre érzi, mintha egész agyában semmi egyéb nem volna már, csak csupa kefelevonat, egymásra rakott tömördek kefelevonat, melyek közt úgy összelapult az a kevés gondolat, ami talán valaha ott volt, hogy a boldogtalan ember hiába keresi.

(Folyt. köv.)

A vérszegénység

veszélyes állapot, melyet haladéktalanul a SCOTT féle Emulsióval kell megszüntetni. Az Emulsió hatalmas erősítő szer, melyet orvosok és betegek azonos bizalommal használnak. A SCOTT-féle Emulsió jobbizú, könnyebben emészthető és hatékonyabb, mint a közönséges csukamájolaj. Próbálja meg és meg fog győződni róla. A

SCOTT-féle Emulsió

egyenlőképp hasznos vérszegény és sápkóros betegeknek, bármily koruk legyenek is. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piac-utca 49.

Meghívás.

A B. UJVÁROSI TAKARÉKPÉNZTÁR XXVII-ik évi rendes közgyűlését

helyi évi március hó 12 én, délután 3 órakor saját helyiségében tartja, melyre a t. részvényesek ezennel meghívottnak. Balmazújváros, 1911. február 19-én.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat :

1. Az 1910. évi mérleg előterjesztése.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Három igazgatósági és 1 felügyelő bizottsági tag 3 évre leendő megválasztása.

Megjegyzés: A zárszámadás, ugyszintén az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében megtekinthető.

TARTOZIK.

Mérleg-számla.

KÖVETEL.

V A G Y O N		korona	fillér	T E H E R		korona	fillér
Pénztár	—	1839	02	Alaptőke	—	100000	—
Váltó kölcsönök*	—	2027386	—	Tartalék alap*	—	120052	—
Jelzálog kölcsönök	—	420530	93	Nyugdíj alap	—	3000	—
Előleg értékpapirokra	—	7504	—	Könyvbetétek	—	1421176	62
Értékpapírok	—	15653	83	Hitelezők	—	928	97
Intézeti ház	—	50000	—	Visszszámított váltók	—	746749	—
Adóskók	—	5711	18	Átruházott jelzálog kölcsönök	—	319002	57
Folyószámlák	—	216424	17	Átmeneti kamatok	—	16446	15
Átmeneti kamatok	—	15700	16	Betét kamat adó	—	3034	64
Letét	—	7863	—	Fel nem vett osztalékok	—	180	—
Nyomatvány és felszerelés	—	4500	—	Múlt évi nyereség áthozat	—	608.52	—
Hátralékos részvénytőke	—	50	—	Ez évi nyereség	—	41983.82	34
						42592	
* Jelzálogilag biztosított váltók 1.255.458.— kor.		2773162	29	* Ez idei nyereségből 128.000 koronára kiegészítve.		2773162	29

TARTOZIK.

Eredmény-számla.

KÖVETEL.

V E S Z T E S É G		korona	fillér	N Y E R E S É G		korona	fillér
Kamatok:				Múlt évi nyereség áthozat	—	608	52
Könyvbetét kamat	—	57102.64	—	Kamatok:			
Vissz. lesz. váltó kamat	—	32006.11	—	Váltók után	—	140450.29	—
Nyugdíjalap 6% kamata	—	180.84	89289	Jelzálog kölcsönök után	—	6178.—	—
Adók és kincstári illetékek:				Folyószámlák után	—	7067.98	—
Jövedelmi, községi adók és illetékek	—	12857.54	—	Előlegek után	—	634.08	—
Betét kamat adó	—	5736.18	18593	Értékpapírok után	—	600.—	154930
Költségek:				Jutalékok	—	—	4550
Üzleti költség	—	3573.70	—	Ingtalanok értékesítéséből elért haszon	—	—	19956
Képviselői jutalék	—	1700.—	—				
Jelenléti díjak	—	1194.—	—				
Felügyelő bizottság tisztelet díja	—	600.—	—				
Tiszti fizetések	—	9311.72	16379				
Leírások:							
Behajthatatlan váltók	—	5239.—	—				
Ügyvédi költségek	—	2542.07	—				
Ovásdíjakból	—	317.66	—				
Nyomatványok értékéből	—	1435.82	—				
Intézeti ház értékéből	—	2803.25	—				
Felszerelés értékéből	—	852.61	13190				
Múlt évi nyereség áthozat	—	608.52	—				
Ez idei nyereség	—	41983.82	42592				
		180045	48			180045	48

Balmazújváros, 1910. évi december hó 31-én.

Posta Péter, pénztárnok.

Gál József, ügyvezető-igazgató.

Westsik Nándor, főkönyvelő.

Az igazgatóság:

Kovács Ferencz,

Uj. Lichtscheln Samu, elnök.

Győrfi István, alelnök.

Lichtscheln Dezső,

Posta József,

Dr. Berényi Pál,

Harangi János.

A felügyelő-bizottság:

Falóp Mór,

Kövy Lajos, f. bizott. elnök.

Pápay Lajos.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Keresek egy kereskedelmi végzett kisaszszonyt, ki jól ír és gyorsan számol, pénztári kezeléshez a Linoleum Áruházba.

Tanonc, nyomdász, felvétetik a Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Telekkönyvvezetői, bírósági végrehajtói vizsgával és hosszabb irodai gyakorlattal bíró 32 éves, családos ember irodai vagy más alkalmazást keres. Czim a kiadóba.

Keresek egy jó rendez szakácsnét uril házhoz, ahol jó helye lesz. Czim a kiadóba.

Adás-vétel.

Egy teljesen új női téli kabát eladó Miklós-utca 10. szám alatt.

Két igen szép függő lámpa és egy sparhet eladó, József kir. herceg u. 21. sz.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászonasztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Legdivatosabb

Férfi ruhákat készít

40—50 koronáig

Fettmann Sándor

Budapesti férfi szabó Debreczen, Sas-u. 4.

A Bocskai-kertben egy nyilas szőlő eladó. Czim a kiadóban.

Eladó egy husvágó asztal, hentesnek vagy mészárosnak igee alkalmas. Cim a kiadóba.

Borezet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Makkulatur papiros kapható Piac-utca 49. szám alatt az emeleten.

Olajos hordók kaphatók Piac-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Asztalosoknak való új deszka eladó. Czim a kiadóba.

Jó karban levő majdnem új íróasztalt keresek megvételre. Ajánlat «Vevő» jeligére a kiadóba.

Géptisztításra fehér rongyot veszünk legmagasabb árban. Piac-u. 49. 2-ik udvar.

Lakás.

Külön bejáratu csinosan butorozott szoba előszobával egy vagy két ur részére Miklós-utca 11. márczius 1-én kiadó.

Két szobás lakás, mellékhelyiségekkel május 1-re keresztetik. Czim a kiadóba.

Egy műhely és szoba kiadó Széchenyi-utca 44. szám alatt.

Különféle.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Itt a márczius, s vele szeplőt hozó szellője, distingvált ur nő nem fél tőle, míg a Matild szépitő szereket betudja szerezni a debreczeni patikákban.

Diszkortkedvelők kérjenek árjegyzéket az első magyar diszfenyő-faiskolától. Tulajdonosa Copony Ede, Körmenten. 120 fajta tülevelőfák, lombfák, sorfák, diszcserjék kaphatók.

Ügyes fehérnemű varrónő házakhoz ajánlkozik, esetleg munkát otthonra is elvállal. Czim a kiadóhivatalban.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

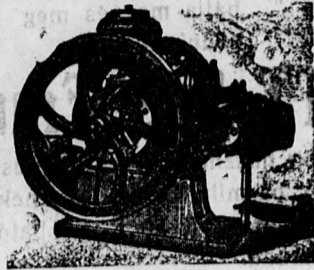
Csap-utca 3. szám alatt egy tágas bolthe-lyiség bármely célra azonnal kiadó. Értekezhetni Hatvan-utca 63. a tulajdonosnál.

EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolajlocomobilok

Sürgönczim:
Szabóék

Telefo
76-48
132-50

Csak

Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

BUDAPEST, VI, Teréz-körút 46. szám.
benzin motorok. Szívógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kérjük a czimre ügyelni

Főügynököt

csak elsőrangú erőtt aki nagy összeköttetésekkel rendelkezik, keres elsőrangú tűz- és betörésbiztosító társaság. Ajánlatok

„Bátermett“

jeligével e lap kiadóhivatalába intézendők. Ugyanoda és ugyanezen jelige alatt ajánlkozhatnak a tűz- és betörésbiztosítási üzletszerzésben jártas és állandó állás betöltésére alkalmas üzletszerzők is.

A többszörösen kitüntetett osodás hatású háziszor

a **Dr. BOROVSKY-FÉLE**

Borolin

városunk piacán is megjelent. Ez a háziszor hatásában és erőalkotásában **felülmulhatatlan gümőkóros izom- és ideglájdalmak, fej- és foglajás,** továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheums, köszvény, csuz, ischiás, ízületi lob** és **zsabában** szenvedők, végül **lagyási és égési sebek** fájdalomainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő és testtővő háziszor.** Kapható városunkban a következő cégekknél: **Steiner Manó, Mihalovits Jenő** gyógyszerárában, **Központi droguerliában, Deutsch Lajos, Nagy András, Mayer Jenő és Béla, Stern József és Testvére** kereskedésében. **Ermihályfalván: Mátrai Akos** gyógyszerárában. 1.20, 2. —, és 2.50 K-ás üvegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/o. sz.

Különféle kisebb gépkerék,

transmissió, egy nagyobb lendkerék, jókarban levő gázluszterek és gázcsövek

olcsón eladók.

Czim a kiadóhivatalban.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.